

**Hallitusohjelmaa toteuttava liikenne- ja viestintäministeriön ja Liikenneviraston välinen tulos-
sopimus****1 VALTIOKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET – HALLITUSOHJEL-
MAN TOIMEENPANO**

Pääministeri Sipilän hallituksen ohjelmassa on viisi strategista tavoitetta, joilla on yhteensä 26 kärkihanketta. Ne muodostavat yhdessä rakenteellisten uudistusten, ns. reformien kanssa hallituksen muutosohjelman. Hallitus tähtää muutokseen ja uudistumiseen viidellä painopistealueella, jotka ovat työllisyys- ja kilpailukyky, osaaminen ja koulutus, hyvinvointi ja terveys, bio-
talous ja puhtaat ratkaisut sekä digitalisaatio, kokeilut ja normien purku. Reformeihin kuuluvat eläkeuudistus, sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus, kuntien kustannusten karsiminen tehtäviä ja velvoitteita vähentämällä, Tulevaisuuden kunta sekä alue- ja keskushallinnon uudistukset.

Hallitus on 29.5.2015 julkaissut toimintasuunnitelman, joka sisältää tarkemmat toimenpiteet kärkihankkeiden toteuttamiseksi.

Hallitusohjelman strategisista tavoitteista liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan toimintaan vaikuttavat erityisesti seuraavat:

- Julkinen päätöksenteko on innovatiivisesti mahdollistanut ja luonut Suomeen suotuisan toimintaympäristön digitaalisille palveluille ja teollisen internetin sovelluksille ja uusille liiketoimintamalleille.
- Kansalaisten arkea, yritystoimintaa, maataloutta, investointeja, rakentamista, tervettä kilpailua ja vapaaehtoistoimintaa on helpotettu merkittävästi turhaa sääntelyä purkamalla, hallinnollista taakkaa keventämällä ja lupaprosesseja sujuvoittamalla.
- Määrätietoisella johtamismallilla on kehitetty käyttäjälähtöiset, tuottavuutta ja tuloksellisuutta nostavat yhden luukun digitaaliset julkiset palvelut.
- Johtamista ja toimeenpanoa on rohkeasti uudistettu vahvistamalla tietoon perustuvaa päätöksentekoa ja avoimuutta sekä hyödyntämällä kokeiluja ja kansalaisten osallisuutta tukevia toimintatapoja.

**2 HALLITUSOHJELMAN TOIMEENPANON JA TAVOITTEIDEN LÄH-
TÖKOHDAT**

Hallitusohjelman toimeenpanoa ja hallinnonalan tavoitteiden asettamista ohjaavat seuraavat hallitusohjelman mukaiset lähtökohdat:

- Vahvistetaan kilpailukykyä elinkeinoelämän ja yrittäjyyden edellytyksiä parantamalla.

- Luodaan edellytyksiä digitaalisen liiketoiminnan kasvuympäristölle.
- Kevennetään sääntelyä ja hallinnollista taakkaa.
- Edistetään innovatiivisia kokeiluja ja hankintoja.
- Parannetaan hallinnonalalla tarvittavaa osaamista, johtamista ja toimeenpanoa.

3 YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET HALLINNONALALLA

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan konsernistrategia 2016–2020 on hyväksytty 14.1.2016. Strategia toteuttaa pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelmaa ja perustuu ministeriön keväällä 2014 julkaisemaan tulevaisuuskatsaukseen. Konsernistrategiassa hallinnonalan toiminnalle asetetaan strategiset hallituskauden yli ulottuvat yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet ja määritellään näitä toteuttavat painopiste-alueet.

3.1 Liikenne ja viestintä palveluna

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite:

Innovatiiviset viestintä- ja liikennepalvelut ylläpitävät hyvinvointia ja luovat kestävästä kasvusta sekä kansallista kilpailuetua.

Tavoitteen painopisteet

- Liikenteen ja viestinnän palvelumarkkinat ja palvelut
- Liikenteen energiareformi
- Elinvoimainen media-ala

3.2 Digitaalinen tieto hyvinvoinnin ja kasvun lähteenä

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite:

Tiedon hyödyntämisestä syntyy uutta liiketoimintaa sekä käyttäjälähtöisiä ja luotettavia palveluita.

Tavoitteen painopisteet

- Tiedon hyödyntäminen ja liiketoimintamahdollisuudet
- Luottamus digitaalisiin palveluihin

3.3 Infrastrukturi kasvun alustana

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite:

Liikenne- ja viestintäverkot muodostavat edellytykset yhteiskunnan kehittymiselle ja uudistumiselle.

Tavoitteen painopisteet

- Liikenne- ja viestintäverkot
- Liikennejärjestelmän rahoitus ja taloudellinen ohjaus

4 VIRASTON TEHTÄVÄ JA PAINOPISTEET

4.1 Toiminta-ajatus ja visio

Liikennevirasto mahdollistaa toimivat, tehokkaat ja turvalliset matkat ja kuljetukset.

Liikenneviraston vuoteen 2025 ulottuva visio on "Fiksut väylät ja älykäs liikenne - sinua varten".

4.2 Viraston rooli yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamisessa

Viraston rooli yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamisessa määritellään yhteiskunnallisten tavoitteiden hallinnonalan yhteisten painopisteiden kautta seuraavasti:

Liikenteen ja viestinnän palvelut ja palvelumarkkinat

Painopisteen toteuttamiseksi Liikennevirasto mahdollistaa yhteentoimivia liikkumisen palveluja asiakkaan näkökulmasta. Virasto

- edistää avointen rajapintojen syntyä erityisesti yhteentoimivien lippu- ja maksamisratkaisujen aikaansaamiseksi
- suuntaa rahoitusta ja kehittää tietopääoman hyödynnettävyyttä ja prosesseja uudenlaisen liiketoiminnan synnyttämiseksi ja palveluiden aikaansaamiseksi markkinoilla.
- luo edellytykset rautatieliikenteen markkinoiden kehittymiselle varmistamalla rataverkon ja sen palveluiden tasapuolisen saatavuuden sekä luomalla käytännön toimintamallit monen operaattorin toimiessa markkinoilla. Henkilöliikenteessä varaudutaan siihen, että ensimmäiset uudet operaattorit tulevat markkinoille vuonna 2017 ja viraston toimenpiteet ajoitetaan sen mukaisesti.
- edistää liikkumisen palvelumarkkinoiden ja automaation kehitystä kokeilujen ja alueellisten käyttöönottojen kautta.

Liikenteen energiareformi

Fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämiseksi sekä puhtaampien teknologioiden kehittämisen ja käytön edistämiseksi Liikennevirasto

- osallistuu maankäytön ja liikennejärjestelmän suunnitteluun mm. digitaalisaation hyväksikäytön edistämiseksi sekä kestäväen yhdyskuntarakenteen ja liikkumisen edistämiseksi.
- edistää kestävien kulkumuotojen kulkutapaosuuksien kasvua (esim. matkaketjuihin ja liikkumisen palveluihin liittyvät informaatiopalvelut, liikkumisen ohjaus).
- varmistaa tehokkaan ja ennakoivan liikenteenhallinnan (esim. reitin optimointi, energiatehokkuus, ruuhkien vähentäminen).
- selvittää ratojen sähköistämisen ja akselipainojen nostojen toteuttamisen mahdollisuudet.
- ohjaa oman hankintatoimensa kautta väylänpidon palvelutuotantoa energiatehokkuuteen ja ympäristön huomioiviin toimintamalleihin.
- varmistaa väylänpitäjänä liikenteelliset edellytykset biopolttoaineiden raaka-aineiden ja jalostettujen tuotteiden kuljetuksille

- mahdollistaa uusien polttoaineiden ja käyttövoimien markkinaehtoisen jakelun mm. tuottamalla tietoa TEN-T-rahoitusmahdollisuuksista sekä muista mahdollisista rahoitusmahdollisuuksista jakeluverkoston rakentajille.

Tiedon hyödyntäminen ja liiketoimintamahdollisuudet

Painopisteen toteuttamiseksi Liikennevirasto

- kehittää toiminnassaan isojen tietomäärien hallintaa ja analytiikkaa ja osallistuu hallinnonalan tiedon hyödyntämisen kehittämiseen.
- varmistaa väyläverkkoon ja liikenteeseen liittyvien tietovarantojen osalta, että automaatioliikenteen laajeneminen on mahdollista.
- huolehtii tietojen saatavuudesta ja laadusta avoimen datan periaatteiden mukaisesti palveluntuottajien ja kehittäjäyhteisöjen käyttöön.
- hyödyntää palvelujen tuottajilta ja käyttäjiltä saatavaa tietoa oman toimintansa kehittämiseksi.

Luottamus digitaalisiin palveluihin

Painopisteen toteuttamiseksi Liikennevirasto varmistaa, että sen vastuulla olevat tieto-järjestelmät ja tietoliikenne ovat tietoturvan ja tietosuojaan osalta tarpeiden ja vaatimusten mukaisia.

Liikenne- ja viestintäverkot

Painopisteen toteuttamiseksi Liikennevirasto kehittää infra-alustaa

- käymällä systemaattista ja aktiivista vuoropuhelua asiakastarpeiden tunnistamisen varmistamiseksi
- huolehtimalla väyläverkon taloudellisesta ja tehokkaasta ylläpidosta ja kehittämisestä
- kehittämällä suunnitteluprosessia siten, että se tuottaa vaikuttavimmat keinot liikennejärjestelmän kehittämiselle.
- vähentämällä korjausvelkaa suunnitelmallisesti.
- varmistamalla eri liikenneverkkojen turvallisuutta ja toimintavarmuutta ennakoiden ja tietoa hyödyntäen
- ottamalla huomioon automatisaation ja robotisaation vaatimukset infra-alle.

5 TULOSTAVOITTEET 2016–2019

Painopisteen nimi	1. Liikenteen ja viestinnän palvelumarkkinat ja palvelut				
Tulostavoite	2015 Tila	2016 Tavoite	2017 Tavoite	2018 Tavoite	2019 Tavoite
Matkustajien liikkumis- ja tietopalvelut paranevat.					
<i>Lippu- ja maksujärjestelmien yhteentoimivuus</i>	-	*)	*)	*)	*)
<i>Matkustajatiedon laatu ja saatavuus (tarjotaan avoin rajapinta avoimena lähdekoodina, ml. valtakunnallinen reittiopas)</i>	-	Rautatieliikenteen matkustajainformaation laadun kehittämistoimenpiteet toteutettu, valtakunnallinen reittiopas otettu käyttöön	Valtakunnallisen reittiopaan ja sen tiedon kattavuuden kehittäminen, hakujen määrän kasvu kpl/%	Valtakunnallisen reittiopaan ja sen tiedon kattavuuden kehittäminen, hakujen määrän kasvu kpl/%	**)
Rataverkko ja sen palvelut toimivat tasapuolisesti kilpailun avautuessa.					
<i>Kapasiteettijaon periaatteiden uudistaminen</i>	-	Kilpailun avautumiseen liittyvät muutostoimenpiteet aikataulutettu ja käynnissä (tavaraliikenne käytössä, henkilöliikenne valmistellaan) Luodaan edellytykset yhteensovittaa eri toimijoiden ratakapasiteettihakemukset	Kilpailun avautumiseen liittyvät muutostoimenpiteet on toteutettusuunnitellusti Valmius yhteensovittaa eri toimijoiden ratakapasiteettihakemukset (esim. avoimen kilpailun reiteillä)	Uudet säännöllisen ja kiireellisen kapasiteetin toimintamallit on luotu ja otettu käyttöön	Uudet kapasiteetin hallinnan toimintamallit on käyttöön otettu
<i>Rataverkon palveluiden saatavuuden varmistaminen</i>	-	Toimintamallien muutos ratapihoilla, käyttöön otettu/kpl, käynnissä/kpl	Toimintamallien muutos ratapihoilla, käyttöön otettu/kpl, käynnissä/kpl Ratapihat toimivat kilpailuneutraalisti yhteyksillä, joilla on uusia toimijoita	Käsitellään henkilöliikenteen kapasiteettihakemukset monitoimijaympäristön mukaisesti Ratapihat toimivat kilpailuneutraalisti yhteyksillä, joilla on uusia toimijoita	Ratapihat toimivat monitoimijaympäristössä kilpailuneutraalisti

Liikenteen automatisaation edellytyksiä on parannettu.					
<i>Automatisaation edistäminen liikennejärjestelmässä (kaikki liikenne- muodot)</i>	-	Osallistuttu aktiivisesti kokeiluihin ja edistetty testi-alueiden syntymistä (kpl)	Osallistuttu aktiivisesti kokeiluihin ja edistetty testi-alueiden syntymistä/ laajentumista (kpl)	**)	**)
<i>Tieliikenteen automatisaation edistäminen TATSU:n aikataulussa</i>	-	Käynnistetty ja tunnistettu, kriittisimmät toimenpiteet	Toteutettu (tai aikataulutettu) tunnistetut aikakriittisimmät toimenpiteet	**)	**)
<i>Rautatie- ja meriliikenteen automatisaation edistäminen (RATSU)</i>	-	Tunnistettu keskeisiä toimenpiteitä (RATSU) ja kartoitettu meriliikenteen mahdollisia, pienimuotoisia pilotteja/projekteja	Käynnistetty keskeisiä toimenpiteitä (RATSU) ja osallistuttu meriliikenteen mahdolliseen, pienimuotoisia pilottiin/projektiin	**)	**)

*) Tavoitetasot määritellään myöhemmin liikennekaaren lippu- ja maksujärjestelmää koskevan valmistelun yhteydessä

***) Tavoitetasot määritellään myöhemmin.

Painopisteen nimi	2. Liikenteen energiareformi				
	2015 Tila	2016 Tavoite	2017 Tavoite	2018 Tavoite	2019 Tavoite
Vähennetään liikenteen fossiilisten polttoaineiden käyttöä parantamalla biotaloutta tukevaa väyläverkkoa sekä mahdollistamalla vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluverkko.					
<i>Biotaloutta tukevan tieverkon parantaminen, km</i>	-	500	1 500	1 000	500
<i>Soratiet kuntoluokissa huono ja erittäin huono, km. enintään</i>	2 850	2 900	2 800	2 800	2 800
<i>Rataverkon raakapuu-terminaalien ja -kuormauspaikkojen kunnostaminen Biotalousraakapuu- ja -kuormauspaikkojen kunnostamisen tavoiteohjelman mukaisesti, kpl</i>	-	4	*)	*)	*)
<i>Jakeluinfra-direktiiviyöryhmän edellyttämät toimet</i>	-	Osallistutaan LVM:n jakeluinfra-direktiiviyöryhmän työhön ja valmistaudutaan jatkossa toimimaan työryhmässä	*)	*)	*)

		määritellyn roolin mukaisesti			
Parannetaan väylänpidon energiatehokkuutta.					
Väylänpidon hankintojen energiatehokkuusvaatimukset	-	1.10.2016 alkavissa hoidon alueurakoissa vaaditaan henkilöautojen, pakettiautojen, liikenne-traktoreiden ja kuorma-autojen kuljetajilta taloudellisen ajotavan koulutusta	Selvitetään tarve energian kulutusta vähentävien vaatimusten käytölle mm. väylänpidon hankinnoissa	-	1.10.2019 alkavissa hoidon alueurakoissa vaaditaan 1) polttoainekulutuksen seuranta-tavan käyttövoiman ilmoittaminen ja 2) ympäristösuunnitelma. Energiatehokkuus on osana toiminta- ja laatusuunnitelmaa

*) Tavoitetasot määritellään myöhemmin.

Painopisteen nimi	3. Tiedon hyödyntäminen ja liiketoimintamahdollisuudet				
	2015 Tila	2016 Tavoite	2017 Tavoite	2018 Tavoite	2019 Tavoite
<p>Viraston tuottamat tiedot mahdollistavat uuden liiketoiminnan</p> <ul style="list-style-type: none"> - avoin data - avoimet rajapinnat <p>Virasto automatisoi tietojen keruuta sekä tehostaa tiedon hyödyntämistä omassa toiminnassaan</p> <ul style="list-style-type: none"> - automaattinen tietojenkeruu - analytiikan kehittämisen - asiakaslähtöiset reaaliaikaiset vuoropuhelupalustat ja käsittelyprosessit <p>Rekisterit ja tietoaaineistot tukevat automaatiota.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rekisterien uudistaminen - rekisterien tiedon laadun kehittäminen 	Painopisteiden toteuttamisen ylätasoinen tavoitteet ja toimenpiteet määriteltä	<p>Suunnitellut t&k projektit toteutettu</p> <p>Suunnitellut kehittämistoimet ja kokeilut käynnistetty</p> <p>Kehitettävät prosessit määriteltä</p> <p>Seuraavien vuosien toimenpiteet määriteltä (20%)</p>	<p>Kehittämistoimenpiteet edistyvät suunnitelmien mukaisesti (30%)</p>	<p>Uudet mittausmenetelmät käytössä</p> <p>Uudet analytiikkamenetelmät käytössä</p> <p>Data avattu</p> <p>Asiakasvuorovaikutuskanavat ja käsitelyprosessit automatisoitu (30%)</p>	<p>Kaikki rekisterien uudistamiset, tietoa-aineistojen laadunparannukset ja tietopalvelut toteutettu 2016 laaditun suunnitelman mukaisesti (20%)</p>

Painopisteen nimi	4. Luottamus digitaalisiin palveluihin				
Tulostavoite	2015 Tila	2016 Tavoite	2017 Tavoite	2018 Tavoite	2019 Tavoite
Viraston tietojärjestelmät ja tietoliikenne ovat tietoturvan osalta kunnossa.					
<i>Tietoturvatyömenpiteet</i>	Vahti-vaatimusten toteuttaminen on käynnissä ja jatkuu vuoden 2017	Tietoturvaan, teknisiin ICT-ratkaisuihin, hallintaan ja valvontaan liittyvien toimenpiteiden toteuttaminen etenee suunnitelmien mukaisesti (50 %)	Tietoturvaprosjekti on päätynyt, tekniset ICT ratkaisut toteutettu, hallinta ja valvontaratkaisut toteutettu (50 %)	Palveluja kehitetään systemaattisesti asiakaspalautteen ja -tarpeiden perusteella	*)

*) Tavoitetasot määritellään myöhemmin.

Painopisteen nimi	5. Liikenne- ja viestintäverkot				
Tulostavoite	2015 Tila	2016 Tavoite	2017 Tavoite	2018 Tavoite	2019 Tavoite
Korjausvelan kasvu pysäytetään hallitusti asiakastarpeet huomioiden.					
<i>Huonokuntoiset päällystetyt tiet, (vilkasliikenteinen verkko /muu verkko), km</i>	1009/5207	1000/5300	950/5200	900/5100	900/5000
<i>Rataverkon kuntoindeksi</i>	95	97	97	97	97
<i>Huonokuntoiset tie- ja ratasillat, kpl</i>	810	870	890	910	950
<i>Painorajoitetut maantiesillat, kpl</i>	500	500	500	500	500
<i>Huonokuntoiset kaupparenkulun väylien turvalaitteet, %</i>	8	8	7	7	6
<i>Väyläomaisuuden hallinnan kehittäminen</i>	-	Parannetaan korjausvelan hallintaa ja raportointia Kehitetään korjausvelakohteiden vaikuttavuuden arviointia ja ohjelmaston menettelyjä	Toteutetaan kehittämistoimien mukaisia toimenpiteitä.	*)	*)
Liikenneverkot vastaavat elinkeinoelämän ja kilpailukyvyyn kannalta keskeisiin kuljetustarpeisiin ja mahdollistavat turvalliset, ympäristövastuulliset ja tarkoituksenmukaiset tavat liikkua.					
<i>Elinkeinoelämän tyytyväisyys kuljetusten toimivuuteen, asteikko 1-5</i>	3,9	tutkimusta ei tehdä	3,9	tutkimusta ei tehdä	3,9
<i>Kansalaisten tyytyväisyys matkojen toimivuuteen, asteikko 1-5</i>	3,4	tutkimusta ei tehdä	3,4	tutkimusta ei tehdä	3,4

<i>Radanpidosta johtuvat viivästykset kaukojunaliikenteessä, % junista väh. 5 min. myöhässä</i>	5,9	4	4	4	4
<i>Radanpidosta johtuvat viivästykset lähijunaliikenteessä, % junista väh. 3 min. myöhässä</i>	2,9	1,5	1,5	1,5	1,5
<i>Tieliikenteen henkilövahinko-onnettomuuksien vähenemä väylänpidon toimin, kpl</i>	14	15	15	15	15
<i>Väylänpidon meluntorjunnan vaikutus, hlö/v</i>	831	450	1800	200	3 000
<i>Pohjavesien pilaantumiskäytön vähenemä väylänpidon toimin, km</i>	5	5	2,5	2,5	0
<i>Liikenneviraston ja elinkeinoelämän yhteistyön toimintamallin kehittämisen</i>	Toimintamalli otettu käyttöön.	Toimintamallia kehitetään jatkuvasti saadun kokemuksen ja palautteen perusteella. Toimintamallia laajennetaan linja-autoyrityksiin ja Maasoperaattoreihin. Toimintamallia ja saatua tietoa hyödynnetään väylänpidon ja toiminnan kehittämisessä	Toimintamallia laajennetaan tarvittaessa koskemaan muita henkilöliikennepalvelujen tuottajia. Toimintamallia kehitetään jatkuvasti saadun kokemuksen ja palautteen perusteella. Toimintamallia ja saatua tietoa hyödynnetään väylänpidon ja toiminnan kehittämisessä	Toimintamallia ja saatua tietoa hyödynnetään väylänpidon ja toiminnan kehittämisessä.	Toimintamallia ja saatua tietoa hyödynnetään väylänpidon ja toiminnan kehittämisessä.
<i>Suunnittelukäytäntö on uudistettu (vuorovaikutus, toimintaympäristön muutokset ml. digitalisaatio, vaikutusarviot)</i>	-	On kuvattu uuden suunnitteluprosessin syötteet ja tuotokset sekä miten ja mistä ne syntyvät. On edistetty uudenlaisen yhteistyön ja vuorovaikutuksen syntymistä, jossa saadaan yhdistettyä eri tieto- ja osaamistarpeet. Suunnittelussa ja ohjelmoinnissa on otettu huomioon	Pilotoitu uuden suunnitteluprosessin mukaisia kohteita (3-4), joissa testataan uudenlaista tapaa ratkaista asiakkaan tarpeita. Hyödynnetty pilottikohteiden tuloksia lainsäädännön esteiden purkamisessa ja uudenlaisen vuorovaikutuksen ja yhteistyön kehittä-	On määritetty suunnittelun ja ohjelmoinnin vaikuttavuusmittarit, jotka toteuttavat konsernistrattegiaa ja katsovat liikkumista kokonaisvaltaisena palveluna	*)

		toimintaympäristön muutokset ja uudet liikkumis- ja tietopalvelut	tämisessä uusien palvelujen toteuttamisessa asiakkaille Sovelletaan uusi suunnitelukäytäntö hallinnonalan yhteiseen tulevaisuuskuvaan		
Liikenneverkon toimintavarmuus paranee					
<i>Automaattivalvottu tieverkko, km</i>	-	Ohjelma laadittu *)	*)	*)	+1000
<i>Talvimerenkulun palveluiden odotusaika, h</i>	3,65	3,5	3,5	3,5	3,5
<i>Rautatieliikenteen ohjausjärjestelmien toimintavarmuus, vähintään % toiminta-ajasta</i>	99,7	99,7	99,7	99,7	99,7

*) Tavoitetasot määritellään myöhemmin.

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS					
	2015 Tavoite	2016 Tavoite	2017 Tavoite	2018 Tavoite	2019 Tavoite
Työn tuottavuuden kasvu, %	1	1	1	1	1
Kokonaistuottavuuden kasvu, %	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2

6 VOIMAVARAT JA UUDISTUMISKYKY

6.1 Toimintatavat

Viraston toiminnallisten tulostavoitteiden lisäksi virastolle asetetaan toimintatapoja koskevia tavoitteita ja lähtökohtia, jotka liittyvät konserniyhteyden edistämiseen.

Johtamisen tavoitteena on, että johtamisen laatu paranee. Erityistä huomiota tulee kiinnittää verkostomaisen työskentelytavan johtamiseen sekä tiedolla johtamiseen.

Viraston osaamisen tulee vastata hallinnonalan strategiaan tarpeisiin. Tämän toteuttamiseksi virasto tekee osaamisten kartoituksen sekä laatii osaamisen kehittämissuunnitelman sekä ennakoiden tulevia osaamistarpeita. Strategisia osaamisalueita sekä osaamisen johtamista kehitetään yhteistyössä koko hallinnonalalla.

Virastolle asetetaan seuraavat työtyytyväisyyttä ja IPO-indeksien (osaamisen kehittyminen ja uudistuminen; motivaatio ja työn imu; johtaminen ja työyhteisön vuorovaikutus) keskiarvoa koskevat tavoitteet:

	Toteuma 2015	Tavoite 2016	Tavoite 2017	Tavoite 2018	Tavoite 2019
Työtyytyväisyyden kokonaisindeksi	3,63	3,64	3,66	3,68	3,70
IPO-indeksien keskiarvo *)	3,72	3,72	3,72	3,72	3,73

*) Vertailukelpoisuus vuoteen 2015 tarkistettava, mikäli IPO-indeksin perusteet muuttuvat.

Toimintatapojen kehittämistä hallinnonalalla ohjaavat lisäksi seuraavat lähökohdat:

- Konserniyhtenäisyyden varmistamiseksi viraston rooli hallinnonalan strategisten tavoitteiden toteuttamisessa selkeytyy. Viraston tulee ottaa käyttöön strategiakartha.
- EU ja kv-vaikuttaminen sekä kansallinen sidosryhmäyhteistyö on tuloksellista, suunnitelmallista ja hallinnonalan politiikkaprioriteettien mukaista. Viraston tulee laatia EU- ja kv-vaikuttamissuunnitelma vuoden 2016 aikana. Vaikuttamista ja sidosryhmäyhteistyötä kehitetään yhteistyössä koko hallinnonalalla.
- Konsernin sisäinen tiedonkulku on toimivaa ja ulkoinen viestintä on johdonmukaista ja yhtenäistä.
- Sääntelyä sujuvoitetaan ja hallinnollista taakkaa kevennetään. Viraston antamien ohjeiden päivitystarve tavoitteen näkökulmasta on toteutettu vuonna 2016 ja muutokset toteutettu vuoden 2018 loppuun mennessä.
- Kokeilut kytketään strategiaan tavoitteisiin ja ne ovat osa toimintaa ja kehittämistä.
- Innovatiivisuus hankinnoissa kasvaa selvästi suunnitelmakaudella toteutettavassa hankinnassa. Liikennevirastolle valittu Hansel Oy:n valtiolle kilpailuttama sähköinen kilpailutustyökalu on otettu virastossa laajamittaisesti käyttöön vuoden 2017 loppuun mennessä ja innovatiivisten hankintojen osuus viraston hankinnoista on 10 % viimeistään vuonna 2019.

Toimintatapojen kehittämistä ja uudistamista koskevia tavoitteita täydennetään seuraavissa tulossopimuksissa.

6.2 Rahoitus

Tavoitteet asetettu ja rahoitus on kohdistettu siten, että tulostavoitteet on mahdollista saavuttaa julkisen talouden suunnitelman mukaisella rahoitus-tasolla.

1 000 euroa		2016 TA	2017 Kehys	2018 Kehys	2019 Kehys
10. Liikenneverkko		1 701 024	1 993 821	1 889 581	1 553 181
31.10.01.	Liikenneviraston toimintamenot (sm 2v)	78 777	76 824	75 584	74 184
31.10.20.	Perusväylänpito (sm 2v)	1 061 400	1 369 000	1 305 000	1 055 000
31.10.35.	Valtionavustus länsimetron rakentamiseen (sm 3v)	20 850	83 000	80 000	65 000
31.10.76.	Maa- ja vesialueiden hankinnat ja korvaukset (am)	34 997	34 997	34 997	34 997
31.10.77.	Väyläverkon kehittäminen (sm 3v)	343 030	268 600	271 000	210 000
31.10.78.	Eräät väylähankkeet (sm 3v)	56 000	54 400		
31.10.79.	Elinkaarirahoitushankkeet (sm 3v)	105 970	107 000	123 000	114 000
30. Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut		120 945	120 945	120 945	120 945
31.30.43.	Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyyn parantaminen (am)	100 420	100 420	100 420	100 420
31.30.63.06.	Lentoliikenteen palvelujen osto (sm 3v)	1 000	1 000	1 000	1 000
31.30.63.09.	Suurten kaupunkien joukkoliikennetuki (sm 3v)	9 750	9 750	9 750	9 750
31.10.63.11.	Keskisuurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetuki (sm 3v)	8 125	8 125	8 125	8 125
31.10.63.12.	Kehittämishankkeet (sm 3v)	750	750	750	750
31.30.63.13.	Liikkumisen ohjaus (sm 3v)	900	900	900	900

Vuoden 2016 rahoituksessa otetaan huomioon seuraavaa:

Perusväylänpidossa tulee erikseen seurata korjausvelan vähentämiseen osoitetun rahoituksen kohdennusta.

Liikennevirastolle osoitetaan lentoliikenteen palvelujen ostoon 1 000 000 euroa.

Liikennevirastolle osoitetaan liikkumiseen ohjaukseen 900 000 euroa ja joukkoliikenteen kehittämishankkeisiin 750 000 euroa.

Vuoden 2016 talousarviossa yksityisteiden valtionapuun on myönnetty 8 000 000 euroa momentille 31.10.50 (sm 3v). Määräraha tullaan osoittamaan ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskukselle jaettavaksi edelleen ELY-keskusten käyttöön. Liikennevirasto ohjaa ja ohjeistaa ELY-keskuksia yksityisteiden valtioapua koskeissa asioissa.

Vuoden 2016 talousarviossa on momentille 31.30.63 (sm 3v) myönnetty alueellisen ja paikallisen liikenteen ostoihin hintavelvoitteisiin ja kehittämiseen 31 829 000 euroa. Määräraha tullaan osoittamaan ELY-keskusten ja

TE-toimistojen kehittämis- ja hallinto-keskukselle ja edelleen jaettavaksi ELY-keskusten käyttöön. Liikennevirasto vastaa alueellisen ja paikallisen liikenteen ostoihin tarkoitetun määrärahan alueellisesta jaosta sekä ohjaa ja ohjeistaa ELY-keskuksia alueellisen ja paikallisen liikenteen ostoihin osoitettavaa määrärahaa koskevissa asioissa.

Momentin 31.30.63 määrärahan käytössä ja myöntämisessä tulee kiinnittää huomiota määrärahan vaikuttavuuteen joukkoliikenteen helppo- ja yhteiskäyttöisyyden sekä runsasväkisillä kaupunkiseuduilla ja niiden välisessä liikenteessä kulkutapaosuuden kasvattamisen kannalta.

Samalle momentille on myönnetty Merenkurkun liikenteeseen 250 000 euroa, joka osoitetaan ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskukselle edelleen jaettavaksi.

Vuoden 2016 talousarviossa on momentille 31.10.64 myönnetty saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostoihin ja kehittämiseen (sm 3v) 12 500 000 euroa ja momentille 31.30.66. Yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimukset (sm 3 v) 5 303 000 euroa. Määrärahat tullaan osoittamaan ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskukselle osoitettavaksi edelleen Varsinais-Suomen ELY-keskuksen käyttöön. Liikennevirasto ohjaa ja ohjeistaa Varsinais-Suomen ELY-keskusta yhteysalusliikennepalveluihin liittyvissä asioissa.

Talousarviossa on lisäksi myönnetty seuraava uusi sopimusvaltuus:

Momentti	Hankkeen nimi	Valtuus, euroa
31.10.77	Helsingin ratapihan toiminnallisuuden parantaminen	60 000 000

Virasto osallistuu hallinnonalan toimintamenokartoitukseen vuonna 2016.

7 TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Viraston tulossopimus laaditaan vuosille 2016–2019 ja sitä tarkistetaan vuosittain toimintaympäristön muutoksia vastaavaksi.

Liikenne- ja viestintäministeriön ja viraston tulosneuvotteluissa käsitellään tulossopimuksen toteutumista ja viraston laatimaa ennustetta tulostavoitteiden saavuttamisesta. Virasto toimittaa ministeriölle osavuotisraportin vuosikellon aikataulun mukaisesti. Ministeriö antaa myöhemmin osavuotisraportointia koskevat tarkemmat ohjeet. Virasto raportoi toiminnallisesta tuloksellisuudestaan toimintakertomuksessa, joka on osa tilinpäätöstä. Ministeriö antaa talousarvioasetuksessa tarkoitetun kannanoton viraston tilinpäätöksestä.

Viraston tulee olla yhteydessä ministeriössä viraston tulosohjaajaksi nimettyyn henkilöön (viestintäneuvos Elina Normo) välittömästi, mikäli asetettujen tavoitteiden saavuttamisen havaitaan vaarantuvan. Toiminnan rahoitukseen liittyvissä kysymyksissä viraston tulee olla yhteydessä myös ministeriön talousyksikköön (neuvotteleva virkamies Tuija Päivärinta). Toiminnan suunnittelussa huomionotettavien asioiden etenemisestä virasto raportoi ministeriölle osavuotisraportoinnin ja tulosneuvottelujen yhteydessä.

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Liikenne- ja viestintäministeriö

Liikennevirasto

Anne Berner
Liikenne- ja viestintäministeri

Antti Vehviläinen
Pääjohtaja

Harri Pursiainen
Kansliapäällikkö

Raimo Tapio
Ylijohtaja

Liite

Seurattavat mittarit

LIITE

SEURATTAVAT MITTARIT

	2014 Toteuma	2015 Toteuma	2016 Tavoite	2019 Tavoite
TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA				
Matka- ja kuljetusketjujen toimivuus				
Jäänmurron toimintapäivät	411	208	620	620
Ilman odotusta läpipäässeet alukset, %	98	97	90-95	90-95
Nopean (vähintään 160 km/h) rataverkon pituus, km	906	906	906	1013
25 tonnin akselipainon sallivien rataosien pituus, km	790	790	790	1125
Ruuhkautuvat päätiet, km	230	*)	*)	*)
Kevyen liikenteen väylien kunto, huonokuntoisten määrä, km	380	390	390	390
Tieliikenteen henkilövahinko-onnettomuuksien vähenemä kehittämisinvestoinnein, kpl	14,7	10,5	10,6	0,3
Käytössä olevien tasoristeysten määrä valtion liikennöidyllä rataverkolla, kpl	2 908	2 890	2810	2780
TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS				
Hankinta- ja innovaatio-osaamisen kokonaisindeksi	66	71	72	75
Viraston tietoturvallisuus on katselmoitu vuosittain	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä
INHIMILLINEN PÄÄOMA				
Henkilöstön kokonaismäärä, htv	658	652	632	631

*) Seurantajärjestelmän vaihtumisen takia mittaustulosta 2015 ei saatavilla. Tavoitetasot määritellään 2016 mittauksen perusteella.